

Sprawdzian wiedzy z języka polskiego nr 1 semestr IV 2024/2025 HDD

Imię i nazwisko (drukowanymi literami)

Numer w dzienniku

(Łączna liczba punktów za test to 34 punkty)

Wymień dwa utwory pozytywistyczne, w których pojawił się motyw powstania styczniowego: (4 punkty)

1.
.....
.....

2. Napisz, jakie hasła pozytywistyczne ukazane zostały w podanych cytatach.

Każdy człowiek danego społeczeństwa powinien przyczyniać się, o ile siły mu starczą, do jego dobra; powinien być użytecznym. Im kto wyższy zajmuje lub chce zająć stopień na skali społecznego znaczenia, tym zakres użyteczności jego szerszymi promieniami zakreślać musi. (socjalizm, utilitaryzm, empiryzm, realizm) - (2 punkty)

Absolutne równouprawnienie Żydów z innymi klasami ludności staje dziś przed nami w tym samym świetle, w jakim przed oczami mężów stanu obradujących na Czteroletnim Sejmie stanęło równouprawnienie mieszczan. (asymilacja Żydów, praca u podstaw, ewolucjonizm, praktycyzm)..... (2 punkty)

U nas, pomimo że wrodzona łagodność narodu nie posługiwała się nigdy wyrafinowanym tyraństwem (...), postępowanie jednak obywateli z włościanami nie miało nic wspólnego z ojcostwem i opieką. Zawsze pojedynczymi wyrazami tych proporcji był przesąd, szlachecka buta, pogarda, niedbalstwo, a często ekonomiczne baty. I dlatego, jeżeli wykładnik dzisiejszych stosunków nie ma być ujemny, powyższe czynniki zmienione być winny na; szkółki, biblioteczki, moralne wpływy, opiekę i tym podobne dźwignie ludowej oświaty i dobrobytu. (organicyzm, praca u podstaw, naturalizm) (2 punkty)

Jak w organizmie roślinnym i zwierzęcym, tak i w społecznym widzimy podział pracy między różne organa, wzajemne wspieranie się tych organów (np. rolnik karmi krawca i szewca, a oni go odziewają) – wzajemną zależność organów (np. gdy ubożeje rolnik, ubożeje rzemieślnik). Jak organizm zwierzęcy i roślinny składa się z mniejszych organizmów, to jest komórek prostych i złożonych, tak i społeczeństwo składa się z organizmów mniejszych, tj. z ludzi, rodzin, spółek, instytucji. [...](pracy organicznej, walki wyzwoleniczej, pragmatyzmu) (2 punkty)

Mało zapewne w wieku, w jakim żyjemy, znajduje się ludzi, którzy by w teorii zaprzeczali temu, że kobieta równym mężczyźnie jest człowiekiem. (praktycyzm, emancypacja kobiet, racjonalizm)..... (2 punkty)

3. Wskaż odpowiedź w pełni charakteryzującą powieść realistyczną. (2 punkty)

- a. Prawdopodobieństwo kreowanych postaci i wydarzeń, drobiazgowość opisu, trzecioosobowa narracja.
- b. Głównym założeniem tej powieści było postrzeganie świata z perspektywy jednostki i silne wyrażanie emocji poprzez tworzenie dzieł.

4. Dopisz treść notatki: (maksymalna liczba za zadanie 18 punktów)

Tytuł powieści *Lalka* nawiązuje do jednego z epizodów. Chodzi o proces, jaki baronowa Krzeszowska wytoczyła Helenie Stawskiej o rzekomą kradzież(2 punkty). Jak pamiętamy, ową porcelanową zabawkę stłukła baronowej służąca, zaś ta dla córeczki pani Stawskiej zakupiona została w sklepie(2 punkty), co zostało dowiedzione podczas procesu. Bez wątpienia proces pani Stawskiej nie zakończyłby się tak szczęśliwie, gdyby nie bezinteresowna pomoc Rzeckiego oraz wstawiennictwo(2 punkty), którego pani Stawska obdarzała nieskrywanym uczuciem. *Wokulski został zesłany na* (2 punkty) *za udział w* (2 punkty) *Paradoksalnie, okres ten okazuje się jednym z najbardziej udanych w życiu Wokulskiego. W Irkucku poznaje wielu uczonych, którzy tak jak on zostali zesłani na roboty w głąb carskiej*(2 punkty) . *Mówiąc o trzech pokolenia idealistów, Prus miał na myśli Rzeckiego, Wokulskiego i Ochockiego. (2 punkty) reprezentuje idealizm polityczny, wychowany przez ojca w uwielbieniu dla Napoleona wierzy, iż walka o wolność doprowadzi do nadejścia ery powszechnej szczęśliwości. (2 punkty) – pozytywista z duszą romantyka, ulega sile wielkiej miłości, która niszczy go zarówno jako człowieka, jak i odbiera mu godne miejsce w społeczeństwie. Najmłodszy z nich, (2 punkty), to typ idealisty – naukowiec, wierzy, iż wynalezienie maszyny latającej zniesie bariery między ludźmi i da początek sprawiedliwości społecznej.*